

مجله مطالعات

مجله مطبوعه اداره :

جفال اوغلنده امنیت
صندوقی جوارنده
شکول یقوشنده
۲۲ نومرو

اضطار :

مسلمکزه موافق آثار
جدیده مع المنونیه
قبول اولنور

درج ایدلهین آثار اعاده اولنماز

دینه ، فلسفه ، علوم ، حقوق ، ادبیات ، تاریخ ، سیاست ، اقتصاد ، و غیره .

صاحب و مؤسسه :

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب
تاریخ تأسیسی

۱۰ تموز ۱۳۲۴

آبونه بدلی

سنه لکی

ممالک عثمانیه ایچون	۶۵	۳۵	غروش
روسیه	۶۵	۳۵	روبله
سائر ممالک اجنبیه	۱۷	۹	فرائق

در سعادته نسخه سی ۵۰ پاره در

قیرلهدن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضله آلنیر

آلتنجی جلد

۲۸ ربیع الاول پنجشنبه ۱۷ مارت ۱۳۲۶

عدد : ۱۳۴

نفسیه شریف

انوارت ان

۲۶ - ان الله لا يستحي ان يضرب مثلاً ما بعوضة فما فوقها
فاما الذين امنوا فيعلمون انه الحق من ربهم واما الذين كفروا
فيقولون ماذا اراد الله بهذا مثلاً يضل به كثيراً ويهدى به
كثيراً وما يضل به الا الفاسقين

[قرآن کریمده علی الاطلاق مثلاً ضرب ایدلمسندن وعلی الخصوص
ذباب و عنکبوت کی محقر عد اولنان اشیا ایله امثال ضرب و ایراد
بیورلمسندن ناشی یهود و منافقینک مثلاًو ضربی وهله مخلوقات حقیره ایله
امثال ایرادی جناب حقه لائق دکلدر زمیننده جرأتیاب اولدقلری
تعریضاتک ردیله برابر مثل ضربی مقصدی سامعک اعماق قلبنه ایصال
ایده جکی کبی حقائق تماشا ایتدیره رک قلوبه تأثیر ایتک ایچونده مثل
بهه مطابق اولمسی لازمه دن بولندیغه مبنی مثل ضربی ولواخس اشیا
ایله اولسون نه حد ذاتنده نه طرف اقدس حزنده بر تقیصه اولمدقدن
بشقه ذهنه مجمل و مبهم اوله رق ورود ایدن معانی کلیه نک اجمال و
ابهامنی مثل تفصیل و ایضاح ایلدیکی جهته میزان بلاغت و مشکاة
هدایت اولمسنه کوره امثال ضرب و ایرادنده حکمت و بلاغت بو -
لندیغندن بورالینه دخی اشارت ایله بیوریلورکه [الله [تعالی حق
بیان ایچون [سیوری سنکی و [صغرحمده [انکدها فوقده بولنانلری
[امثالدن [بر مثل اوله رق ضرب ایلکمکن استحقا ایتز [مثل ضرب

و ایرادی معنای مقصودی امر مشهود معروضده ابراز ایتک ایچوندر.
بو سر و حکمت مبنی درکه کتب الهیه ، کلمات نبویه ، عبارات بلغا ،
اشارات حکماءه امثالی ضربی شایعدر . بر امر عظیمک کنندینه ممائل
شان و عظمتی اولان بر شیه و بر امر منفورک دخی نفوسک بر معتاد
نفرت ایلدیکی بر شیه تمثیل ایدلمسی ایسه مثل ایله مثل به ارده سمنده
تمائل بولنه رق تمثیلدن مقصود اولان انجلا و تأثیر حصواه کلسون
ایچون بهمه حال لازمدر . بونک ایچوندرکه اقتضاسنه کوره اکبر اشیا
و یرینه کوره اصغر و اخس اشیا ایله مثل ضرب اولنور . جناب
اقدس دخی ایجاب ایدن مواضعده بعوضه ایله و مرتبه صغرده انک
دها فوقنده بولنان دریدان و حونیات ایله مثل ضرب ایلکمکن
چکنمز . مثلاً حال و شانی بواولوب ده تفیری مراد اولنان امثالده اشیا
منفوره نک ذکر روح و سر بلاغت بولنان تأثیرده دها بلیغ دوشونجه
« ان الله لا يستحي ان يضرب مثلاً ما بعوضة فما فوقها » قول شریفی
حق سبحانه عز وجل حضرتلرینک کتاب عزیزنده کی شؤن کالندن
بر شأن و حالی ارئه و قرآن کریمده بعوضه و امثالنک ذکرینه
متعرض بولنانلرک ایسه نقصان رویتلرینه حکم ایدر . ایدی ایمان
ایدنر بونک حق اولوب ربرلی طرفندن [وارد] اولدیغنی بیلورلر
[اهل ایمان بیلورلرکه بو امثال طرف الهیدن ورود ایتشدن و ضرب
و ایرادنده حکم و مصالح واردر . حق مبین و مقرر اولدیغنی و نفسده
تأثیری ملاسه سیله حق اخذ و قبوله سائق بولندیغنی جهته حقدن .
آنفا ذکر ایلدیکی اوزره معانی کلیه ذهنه مجمل و مبهم ورود ایلد -
یکنه مبنی انی احاطه ایلکمک و اکا نفوذ ایدوب سر و لبی استخراج
ایلکم کنندینه دشوار کلور ، مثل ایسه اومعانی کلیه نک اجمالی
تفصیل و ابهامنی ایضاح ایلدیکندن میزان بلاغت و مشکاة هدایتدر .
اما کفر [و انکار] اوزره اولانلر [تبیین ایتش حقدن مجادله
ایتک و تعین ایلش برهاندن شبهه و تردد صورتی کوسه ترک دأب

و شانزیدن اولدینی جهتله انلر موضوعدن خروج و حجتدن اعراض ایدرک [الله بونکله مثل اوله رق نه مراد ایتدی] زینت و ظرافت افادهیه مخالف بو اشیاء خسیسه بی مثل اوله رق ضرب ایتک نه اوله حق ، جناب حق هیچ بویه دون و حقیر شیلر ایله مثل ضرب ایدرمی [دیرلر] مثل ضربی ، هدایتیه مستمد بولنلرک هدایتیه و غوایتیه انهماک ایدنلرک اضلالنه ذریعه اولمق کبی حکمت و غایتی مشتمل اولدیفندن جناب حق بو حکمت و غایتی بیان ایله انلرک قول بطلان ماللری رد ایدوب بیورورکه [الله] [تعالی] بونکله بک چوقلرینی ضالانده براقور و بونکله بک چوقلرینی هدایت ایلر (مثلی انکارلرینه دلیل باطل اتخاذ ایدن ضالالت پیشه لرک ضالالتلرینی تثبیت و تزئید و اشیایی غایتیه تقدیر ایدوب فائده لرینه کوره حقلرنده حکملر و یرن دور اندیشانی مظهر هدایت ایدر . عقل و مشاعر کبی جناب خالق قوئلرینه انعام ایلدیکی هدایت فطریه ایله متحلی بولنلرک امثالک فوایدینی تعقل ایلدکلرندن ضرب اولنان مثللر انلره مشعله هدایت اولور « وتلك الامثال نضربها للناس وما يعقلها الا الاعمالون » . هدایت اولادن خروج ایدن سفهاء ناس ایسه بو خروجلرندن ناشی مثللرک منافعی انکار ایدرلر ؛ بوحالده انلرک اصل علت و منشأ ضالالتلری بالذات مثل اولمیوب بلکه فسوقلری یعنی دائرة هدایت فطریه دن خروجلری علت اصلیه ضالالتلری اولمشدر . بوحقیقه اشارت ایله بیوریلورکه (الله) تعالی حضرتلری (بومثل ایله آنجق فاسقلری ضالانده براقور (بولندقلری انواع ضلال ایچنده کنسیدلرینی تثبیت و تزئید ایدر . عبادک افعالی کسب اعتباریه کنسیدلرینه مستند ایسه ده جمیع اشیاء جناب حقک مخلوق اولدیفندن بوملابسه ایله اضلال یعنی خلق ضلال ذات عالی مقدسه اسناد اولمشدر . بوقول کریم رد واقعک تکمله سیدر) .

استحیاء حیاء دندر . حیاء یا خود لسانمزده مستعمل اولدینی وجه ایله الفک قصریه حیاء [۱] نفسده برانکسار و تغیر درکه قبجنی معتقد اولدینی بر فعل کنسیدینه نسبت و یا عرض اولندینی زمان طریان ایدر و ایکنجی صورتده وانکسار و تغیر عرض اولنان فعله مانع اولور . حق تعالی حضرتلری استحیاء ایتمز بیورلمسک معناسی : ممثل بهک حالته مطابق امثال نافعده دن حقائق تجلیه و قلوبده تأثیر ایده چکی نزد الوهیتده معلوم اولان مثللری ضرب ایدر ؛ یوقسه ذات اقدسنه اوله برانکسار و انفعال ، اوله بر تأثیر و ضعف طاری اولورده مثل ضربندن امتناع ایلر دکدر . — ع

یوقاریده فیخر الدین دارینی حضرتلرندن نقلاً نکاشته صحیفه ایلدیکی اوزره رحمت ، غضب ، حیاء ، استمزا کبی اغراض نفسانییه دلالت ایدن کلمات جناب اقدس حقنده استعمال اولنور ؛ فقط بواسطه استعمال کلمات مذکورنه ک مدلولاتی اعتباریه دکل ، غایتی اعتباریه در . ومثلاً حیاء کله سی جناب باری حقنده استعمال اولنورسه ترك فعله حمل اولنور ، انکسار نفسه حمل ایدمز ، فی الحقیقه بوراده ذات الوهیتیه [۱] الفک قصریه حیاء : عربجه یا غمور معناسنه در .

استحیا اسناد ارنمیوب بلکه نفی ایدیلور و فقط نفی و سلب آنجق ایجاب تصور اولنان یرده تصور اولندیغنه ومثلاً کوزک ایشتمسی وقولاغک کورمسی ذاتاً متصور بولندیغنی جهتله کوزم ایشتمیور ، قولاغم کورمیور دیمکده معنی اولندیغنه نظراً استحیانک ذات اقدس حقنده استعمالی صحیح اولدینی نفی واقع افهام ایدور ، اوده دیدیکمز کبی غایتی اعتباریه در . استحیا لفظ شریفنک بوراده اختیار بیورلمسی ایچون خاطره شوده کلورکه بولفظی کفره علی سبیل الاستهزاء سوزلرنده استعمال ایدرک ذباب و عنکبوت ایله مثل ضرب ایلیمکدن رب محمد استحیا ایتمیور می دیمش اولمیرینه منبی لفظ مذکور آیت کریمده مقابله صورتیه وارد اولمشدر .

مثال لغتده شبهه و شبیه دیمکدر ومثال ضرب ایلیمک انی ایقاع و بیاندن عبارتدرکه کلامده بر حالک مناسب ومشابهی ذکر اولنوبده احوالک حسن و یاقبحندن خفی بولان جهتی اظهار ایلیمکدر . مثل ایله بیان احوال مراد اولدینی جهتله مثل قصه و حکایه دیمکدر . مثل ایچون (ضرب) لفظنک اختیار ایلیمسی مثل آنجق تأثیر ایله هیجان انفعال مراد اولدینی زمان ورود ایلدیکی ایچوندر ، کویا مثلی ضرب ایدن انکله سامعک آذانی اوله قرع ایدورکه اثری انک قابنه زاعماق نفسه نافذ ومنتهی اولور . لکن مثل مضروب به ایکن مضروب قلندیغنی جهتله کلامده قلب وارد . — ع

دنیلدیکی کبی مثک ضربنه بومعنائی و یرمک انی ضرب قبه وخیمهیه و یا ضرب نقوده تشبیه ایلیمکدن دهها بلیغدر .

مثل ضرب ایتک انی ضربنده استعمال و تطبیق دیماء اولوب یوقسه انی حد ذاتنده صنع و انشایتمک دکدر ؛ ا کر ایکنجی شق مراد اولسه امثال سائر بی موردلرنده انشایتمک انلری ضرب ایتک دیمک اولور ایدی ده صکره دن مضربلرنده استعمال ایلیمک انلری ضرب ایلیمک اولماز ایدی ، چونکه مضربلرنده استعمال حالنده انشا مفقوده کتات الالهده وارد اولان امثالک مضربلرنده استعمالی کرچه حد ذاتلرنده انشا ایدملرینک عینی ایسه ده بوانشادن ضرب ایله تعبیر اولیمسی انشا اعتباریه دکل ، شبهه مز مضربلرنده استعمال ایدملری حسیه در — س

استطراد

[مثلاً ما] لفظ شریفنده [ما] کله سی اسم مبهمه درکه مقارن اولدینی نکره نک ایهام و شیوعنی تزئید ایدر ؛ یا خود بر حرفدرکه نسبتی تقویه و تأکید ایچون زیاده ایدیلور . بواسلوب لسانمزده دخی مستعملدر ، فقط التحاق ایتدیکی اسمیه خط واملاده متصل یازیلور و اگر واسمک آخرنده الف واریسه رسم و نقشدن حذف ایدیلور : درتما ؛ نوعما کبی فقیر بونی بر آره لق اصلی کبی یازمنی التزام ایلیمسه ده خطمزده مسلوک اولان دیدنه دیرینه بوزلما مقطالمه سندمنی در ، یوقسه ایام اخیرده بر چوق مهمامور زوائد و یاخیلات عدادنده کوریلرک زاویه عدم آباده اولدینی کبی املا خصوصی دخی نظر التفاتدن ساقط اولدیغنا منبی دریادن قطره منزله سننده بولنان بوخصوص مادهیه دخی بلکه احاله نگاه ایدلما سندمنی در بیلیم ، تقدیر وانتقاده دائر هیچ بر خطاب

اضلالك هدايت اوزرينه وجه تقدیمی ، انك كفرن اولان سبب ومنشائی وجودده متقدم اولدیغی ایچوندر . امثال بیان ایدن آیتلرایسه اوفاسقلری بولندقلری ظلمات باطلدن نور حقه اخراج ایچون ورود ایتلری اوزرینه انلرک رجس لرینی رجس رجس اوستنه اوله رق تربیدایتمشدر ، زیرا انلر کندیلرینی توصیفاً وارد اولان « الذین یقضون عهد الله من بعد میثاقه ... » قول شریفنده مذکور اعمال سیئه ده تمادیلری سببیه نور فطرت نفسلرندن منطقی اولمشدر — ع

فسق لغته خروج معاصیه در [لسانمزدده فواریه فسقیه اطلاق اولمشی بومعناجه اولسه کرکدر] . شریعتده : کیره ارتکابینه طاعة اللهدن خروج دیمکدر و صغیره اوزرینه اصرار کیره جمله سندندر . فسقک اوج طبقه سی واردر : برنجیسی (تافانی) در . تافانی کیره یی استقباح ایدرک احیاناً ارتکاب ایتمکدر . ایکنجیسی تعاطی کیره ده انهمسا کدر . اوجنجیسی قبخی انکارایله برابر کیره یه مشابرت ومواظبتدر . فسقک بوطبقه سی مراتب کفر دندر . فاسق بومرتبه یه بالغ اولمقجه اندن (مؤمن) اسمی سلب اولنماز ، چونکه ایمانک مدار دورانی بولنان تصدیق ایله متعقددر ، برده اقتال کباردن اولدیغی حالد « وان طائفتان من المؤمنین اقتلوا » آیت کریمه سنده جناب حق اهل اقتاله مؤمن لفظنی اطلاق ایلمشدر ، بوده دلالت ایدرکه فاسق مقام انکاره تقرب ایتمکجه کندیسندن (مؤمن) لفظی سلب اولنماز .

بوراده (فاسقین) ایله مراد ، کفرده عتو و تمرد ایدوب حدود ایماندن خارجلر اولاندردر — س ش

بوراده (فاسقین) ایله مراد ، اصطلاحات شرعییه ده معروف اولان معنی دکلدر ، بوراده اومعنی صحیح دکلدر ، اومعنی قرآن کریمک نزولدن صکره حادث اولمشدر — ع

برکت زاده

اسماعیل حق

وکلامه مظهر اولدم . یالکز بض مقالاتده (نوعاً ما) صورتده نقش ایلدیکم املائک [نوعاً] دیه مظهر لطف تصحیح اولدیغی کوردیکم دن کله نک املا سنده بنم خطا ایتمکده اولدیغمه بعض اذهانجه قناعت حاصل اولدیغی تیقن ایلدم ، بنده بومبجته اجتهاد من موقفاً صرف نظر ایتدم . فقط بزاسلاف کرامک املا خصوصنده کی اعتنای حاصلرینی مهمسه میو و رایسه ک باری معاصرینم بعض ائم فاضله نک لسانری ایچون یازدقلری لغت کتابلرنده برکله نک جمعی مثلاً (اس) ایلمی و یا (ایقس) ایلمی دردی اوفاجق بر ماده ده بیله نه قدر تحریات و تبعاتده یولندقلرندن اولسون عبرت الهم .

انتهی الاستطراد

احباب ضلالتک عددی ده ا زیاده اولدیغی حالده « یضل به کثیراً » و یهدی به کثیراً » قول کریمی احباب هدایتک کثرتده احباب ضلال کی اولدیغی اشعار ایدیور . بوسویه ده یخی احباب هدایتی کثرتده احباب ضلاله مساوی قالمقده حکمت ، احباب هدایت اولان مؤمنین قلیل وارباب ضلال بولنان او کفار فاسقین کثیر اولمقده برابر اولکیلرک ایکنجیلردن فائده جه ده ا جلیل ، نفعجه ده ا کثیر ، ا رجه ده ا عظیم اولدقلرینی بلکه افاده ایلمکدر . چونکه شاعرک دیدیکی کی انلرک حال وشائی بودر :

قلیل اذا عدوا کثیرا داشدوا

بونکچوندرکه قتالده حال قوت و عزیمتده بر فرد اونه حال ضعفده ایکی یه مقابل طوتمشدر . حال ضعف ایله مراد بعضیلرینه کوره ضعف بدن و بعضلرنجه ضعف بصیرتدر .

مظهر هدایت اولان اوعده قلیل مؤمنینک آثار عظیمه سندندرکه انلر بتون عالمراوزرینه سیادت ایتدیلر .

ولم ار امثال الرجال تفاوتاً

الی المجد حتی عدالف بواحد

ان الکرام کثیر فی البلاد وان

قلو کما غیرهم قل وان کثروا

التجیر الصریح

لاحادیث الجامع الصحیح

۱۲۴ - ترجمه

(عبدالله) بن مسعود رضی الله عنک شویله دیدیکی روایت اولونیور :

نبی مکرم صلی الله علیه وسلم (قضای حاجت ایچین برکده) چوقور اوزرینه کیتدی . « اوج طاش کثیر » دیه بکا امر ایتدی . ایکی طاش بولدم . اوجنجیسی آرادم ایسه ده بوله مدم . بر فیشقی آلوب (اوجی بردن) کوتور (وب ویر) دم . ایکی طاشی آلوب فیشقی آتدی . و : « بویسدر » بویوردی .

۱۲۴ - حدیث شریف

عن ابن مسعود رضی الله عنه قال قال اتی النبی صلی الله علیه وسلم الغائط فامرني ان آتیه بثلاثة احجار فوجدت حجرين فالتست [۱] الثالث فلم اجده . [۲] فاخذت روثه فالتته بها . فاخذنا الحجرين والقي الروثه وقال هذا [۳] رکس .

[۱] الله کی بخاری نسخه لرنده (والتست) . [۲] بر روایتده (فلم اجد) . [۳] بعض نسخه لرده (هذه)